

Home > Instrumenten > Factsheet gevaarlijk afval

Ontwerp Circulair Materialenplan

Factsheet gevaarlijk afval

Inspraak

Dit document is een onderdeel van het Ontwerp Circulair Materialenplan (ontwerp-CMP) voor de inspraakprocedure. Eenieder krijgt de gelegenheid om in deze periode verbeterpunten of suggesties aan te dragen voordat het CMP definitief wordt vastgesteld.

De Wet milieubeheer bepaalt dat voor het vaststellen van het CMP een procedure van inspraak moet worden gevolgd. Dit geldt niet voor alle onderdelen voor het CMP, maar wel voor de onderdelen die doorwerken in de besluiten van bevoegde gezagen. In het CMP staan deze teksten onder de kop 'Toetsingskaders'.

Zienswijzen op de toetsingskaders worden van een formele reactie voorzien in een reactienota. Daarin wordt aangegeven hoe de zienswijzen zijn verwerkt in het definitieve CMP, of worden argumenten gegeven voor waarom zienswijzen niet tot aanpassing hebben geleid. Zienswijzen op de toelichtende onderdelen worden wel bekeken op mogelijkheden om het CMP te verbeteren, maar worden niet van een formele reactie voorzien in de reactienota.

Dit onderdeel van het CMP bevat geen toetsingskaders.

Pdf's ontwerp-CMP worden website

De definitieve tekst van het CMP wordt een website. Deze pdf's van het ontwerp-CMP geven een indruk van de opmaak van de toekomstige website, maar bevatten nog niet de bijbehorende functionaliteiten. Enkele tips voor het lezen van de pdf's:

- In deze pdf kunt u in de browser of de pdf-reader linksboven of rechtsboven een inhoudsgave uitklappen, genaamd 'inhoud' of 'bladwijzers'.
- Onderstippelde woorden in de tekst zijn begrippen waarvoor op de website in een uitklapkader de betekenis wordt gegeven. Zie in het ontwerp-CMP de begrippenlijst onder het deel 'Instrumenten'.
- De [[Interne links](#)] in het CMP worden in het ontwerp-CMP nog in blauw met rechte haken weergegeven, maar deze verwijzingen werken nog niet. De links worden op de website van het definitieve CMP werkend gemaakt.

Dit document is opgemaakt voor digitoegankelijkheid. Kunt u de tekst of afbeeldingen niet lezen? Neem dan contact op via 088-7977102 of het [contactformulier](#) van de helpdesk.

Status: Ontwerp Circulair Materialenplan voor inspraak

Afzender: Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Datum: januari 2025

Website: circulairmaterialenplan.nl

Home > Instrumenten > Factsheet gevaarlijk afval

Factsheet gevaarlijk afval

Of een afvalstof gevaarlijk afval is, bepaalt in hoge mate wat een houder van dat afval wel en niet met dat afval mag of moet doen. Ook is voor het verwerken van gevaarlijk afval in de meeste gevallen een vergunning nodig. Deze factsheet geeft een korte weergave van wat gevaarlijk afval is, hoe moet worden vastgesteld of sprake is van gevaarlijk afval en wat de belangrijkste regels voor het afvalbeheer van gevaarlijke afvalstoffen zijn.

1. Wat is gevaarlijk afval?

De wettelijke definitie

De definitie van 'gevaarlijk afval' staat in de Wet milieubeheer en luidt: "Gevaarlijke afvalstoffen zijn afvalstoffen die één of meer van de in bijlage III bij de Kaderrichtlijn afvalstoffen genoemde gevaarlijke eigenschappen bezitten."

In [bijlage III van de Kaderrichtlijn afvalstoffen](#) (Kra) staan 15 gevaarlijke eigenschappen benoemd (oftewel H-zinnen; de H staat voor 'hazard'). Voorbeelden zijn: ontplofbaar, ontvlambaar, kankerverwekkend en infectueus.

Van wettelijke definitie naar praktijk

De [Regeling Europese afvalstoffenlijst](#) (Eural) beschrijft hoe bedrijven moeten bepalen of een afvalstof een gevaarlijke afvalstof is. Om deze regeling goed te begrijpen is het nodig om de tekst van Beschikking [2000/532/EG](#) er bij te nemen. Deze beschikking bevat in de bijlage een lijst van alle mogelijke soorten afvalstoffen. In Nederland wordt deze 'Europese afvalstoffenlijst' aangeduid als de 'Eural'. Elke genoemde afvalstof heeft in de Eural een code. Deze 'euralcode' wordt bepaald door de herkomst, de aard en de samenstelling van de afvalstof. Gevaarlijke afvalstoffen zijn aangeduid met een asterisk (*) achter de euralcode. De afvalstoffenlijst maakt onderscheid in drie situaties:

1. Afvalstoffen die *altijd gevaarlijk* afval zijn. Ze hebben altijd een euralcode met een asterisk. Hiertoe behoren ook afvalstoffen die bepaalde persistente organische stoffen bevatten in concentraties die hoger zijn dan de grenswaarden in bijlage IV bij de [POP-verordening](#).
2. Afvalstoffen die behoren tot een *complementaire* of *spiegelcategorie*. Deze afvalstoffen hebben twee euralcodes: één met en één zonder een asterisk. Als wordt vastgesteld dat ze een of meer eigenschappen bezitten als bedoeld in bijlage III bij de Kaderrichtlijn afvalstoffen zijn de afvalstoffen 'gevaarlijk afval' en vallen ze onder de code met de asterisk.
3. Afvalstoffen die *altijd niet-gevaarlijk* afval zijn. Ze hebben altijd een euralcode zonder asterisk.

Bij een afvalstof met *complementaire categorieën* moet men eerst nagaan of er één of meer *gevaarlijke stoffen* in zitten in een concentratie hoger dan de grenswaarde in bijlage III van de Kra. Is dat zo, dan leidt dit tot 'gevaarlijk afval' en het toekennen van de euralcode met asterisk. Of een stof gevaarlijk is, volgt uit de [CLP Verordening \(EG\) Nr. 1272/2008](#) (CLP staat voor 'classification, labelling and packaging of substances and mixtures'). In bepaalde gevallen moet met een rekenmethode (beschreven in bijlage III van de Kaderrichtlijn afvalstoffen) vastgesteld worden of de concentraties van aanwezige gevaarlijke stoffen tot de classificatie als gevaarlijk afval leiden. Soms kan het nodig zijn te testen op fysische/chemische eigenschappen om vast te stellen of het materiaal als gevaarlijk moet worden aangemerkt.

De Handreiking Eural

De [Handreiking Eural](#) is een Nederlands hulpmiddel, opgesteld in opdracht van RWS, voor het vaststellen van de juiste euralcode voor een afvalstof. Ook bevat hoofdstuk 4 van de handreiking een stappenplan voor het beoordelen van een afvalstof met complementaire of spiegelcategorieën.

2. Waar komt gevaarlijk afval vrij?

Gevaarlijk afval komt zowel vrij bij bedrijven als bij huishoudens, maar:

- Zolang afval met gevaarlijke eigenschappen nog bij een particulier huishoudens is, is sprake van 'huishoudelijk afval' en spreken we van klein chemisch afval. Zodra de gemeente of een bedrijf gevaarlijk afval van een huishouden heeft ingenomen in een inzamelvoertuig of op een locatie, dan gelden de regels voor gevaarlijke afvalstof (zie onder).
- Bij bedrijven ontstaan zowel bedrijfsafvalstoffen als gevaarlijke afvalstoffen. Dat volgt uit de definitie van 'bedrijfsafvalstoffen' in de Wet milieubeheer. Bedrijven zijn zelf verantwoordelijk om beide soorten afval volgens de geldende regels te behandelen of af te geven aan een erkende verwerker.

Gevaarlijk afval dat nog niet is ingezameld bij of afgegeven door particuliere huishoudens wordt KCA (Klein Chemisch Afval) genoemd. De KCA-lijst is een middel om gemeenten te helpen met het inzamelen van gevaarlijk afval van hun inwoners (zie [[Wel/niet-lijsten afvalscheiding](#)]). De KCA-lijst heeft als doel om zoveel mogelijk gevaarlijke afvalstoffen in te zamelen op een voor burgers zo gemakkelijk mogelijke manier. Daardoor is deze lijst niet direct bruikbaar voor bedrijven. Op de KCA-lijst staan trouwens niet alle afvalstoffen met gevaarlijke eigenschappen die bij particuliere huishoudens kunnen ontstaan.

Hieronder is kort uitgelegd welke regels gelden voor het gescheiden houden, inzamelen en verwerken van gevaarlijk afval. Ook is toegelicht waar meer informatie te vinden is in het CMP.

3. Regels voor gevaarlijk afval

Gescheiden houden van gevaarlijk afvalstof

Gevaarlijk afval dat nog niet is afgegeven of ingezameld moet door bedrijven gescheiden worden gehouden. Deze regel geldt voor de 'afvalcategorie' uit bijlage II Bal waar het gevaarlijk afval toe behoort (zie kader). Voor alle andere situaties is de verplichting tot gescheiden houden van gevaarlijk afval een direct gevolg van de regels in het Bal voor 'mengen' als voor het mengen een vergunning is vereist.

Wat is een afvalcategorie?

Bijlage II bij het Besluit activiteiten leefomgeving (onderdeel van de Omgevingswet) bevat een lijst met 'afvalcategorieën'. Een afvalcategorieën is een beschrijving van een soort van afvalstoffen (Bijvoorbeeld 'niet-geïmpregneerde houten verpakkingen' of 'kwikhoudende voorwerpen'). Bij elke categorie is aangegeven of het gaat om 'gevaarlijk afval' of 'niet-gevaarlijk afval'. In een categorie die is aangeduid als 'gevaarlijk afval' zitten dus afvalstoffen die gevaarlijk afval zijn conform de Eural en hoofdstuk III van de Kra. Dat kunnen afvalstoffen zijn met verschillende euralcodes met een asterisk.

Als afvalstoffen van een categorie zowel gevaarlijk afval als niet-gevaarlijk afval kunnen zijn, dan bevat die bijlage twee categorieën met een zelfde categorie-nummer maar met de aanduiding A (voor gevaarlijk afval) of B (voor niet-gevaarlijk afval).

Bijlage II is niet van belang voor de indeling of een afvalstof gevaarlijk afval is (dat is de Eural), maar is wel van belang om vast te stellen welke regels voor gescheiden houden en mengen gelden. Meer uitleg over deze regels staat in:

- [[Hoofdstuk gescheiden houden van bedrijfsafval en gevaarlijk afval](#)] voor het gescheiden houden van afvalstoffen door degene die het afval produceert;
- [[Hoofdstuk mengen van afvalstoffen](#)] voor het vergunnen van het mengen van afvalstoffen.

Inzamelen gevaarlijk afval

Het Besluit gescheiden inzameling huishoudelijke afvalstoffen (Besluit GIHA) verplicht gemeenten om voor *gevaarlijke huishoudelijke afvalstoffen* te zorgen voor een systeem van gescheiden inzameling.

Inzamelaars die bepaalde soorten *gevaarlijk afval van bedrijven* willen inzamelen, hebben een vergunning nodig. Informatie over het inzamelen van gevaarlijk afval staat beschreven in paragraaf 3.1.1.3 'Besluit inzamelen afvalstoffen' van de [[Leidraad vergunningverlening](#)]. Voor het vervoeren, inzamelen, handelen en bemiddelen van gevaarlijke en niet-gevaarlijke afvalstoffen is bovendien een VIHB-registratie vereist.

Gevaarlijke afvalstoffen die door de ontdoeners gescheiden zijn afgegeven aan de inzamelaar, mogen tijdens inzamelen niet worden gemengd met afval van een andere categorie. Uitsluitend in een inzamelvergunning (voor specifiek gevaarlijk afval) kan het mengen worden toegestaan.

- Vergunningen voor het inzamelen van gevaarlijk afval kunnen worden aangevraagd bij de [Inspectie voor Leefomgeving en Transport](#).
- Een VIHB-registratie kan worden aangevraagd bij het [NIWO](#).

Verwerken van gevaarlijk afval

Gevaarlijk afval moet verwerkt worden volgens de regels van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Voor het verwerken van gevaarlijk afval is vrijwel altijd een vergunning nodig. Het bevoegd gezag houdt bij het verlenen van een dergelijke vergunning rekening met de toetsingskaders van dit CMP. De volgende onderdelen van het CMP zijn hierbij van belang:

- [[Hoofdstuk gescheiden houden bedrijfsafval en gevaarlijke afval](#)]: hierin staan de regels voor het gescheiden houden van alle afvalstoffen die bij bedrijven ontstaan.
- [[Hoofdstuk mengen van afvalstoffen](#)]: hierin staat wanneer het mengen van gevaarlijk afval kan worden toegestaan in een vergunning.
- [[Hoofdstuk immobilisaat, vulstof of toeslagmateriaal](#)]: hierin staat wanneer of en onder welke voorwaarden gevaarlijke afvalstoffen mogen worden ingezet als of verwerkt tot bouwstoffen.
- [[Hoofdstukken storten of nuttig toepassen](#)] geeft aan of en wanneer gevaarlijk afval mag worden gestort of anderzijds op-of-in de bodem mag worden gebracht.
- Afval- en ketenplannen die de toetsingskaders bevatten voor het mengen en verwerken van specifieke gevaarlijke afvalstoffen (zie onder [[materialen](#)]).

Internationaal transport van gevaarlijk afval

Voor internationaal transport van gevaarlijk afval gelden specifieke regels die te vinden op de [website van de Inspectie voor Leefomgeving en Transport](#) (ILT). Ook de volgende onderdelen van het CMP geven informatie en toetsingskaders voor het grensoverschrijdend transport van gevaarlijk afval:

- [[Hoofdstuk grensoverschrijdend transport](#)]: algemene informatie;
- Afval- en ketenplannen: toetsingskaders voor het grensoverschrijdend transport van specifieke soorten gevaarlijk afval (zie onder [[materialen](#)]).